

Prof. dr hab. med. Andrzej Wysokiński
Kierownik Katedry i Kliniki Kardiologii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Ocena

dorobku naukowo-badawczego i dydaktyczno-organizacyjnego

w postępowaniu habilitacyjnym

dr n. med. Pawła Macka – adiunkta

Collegium Medicum Instytutu Nauk o Zdrowiu

Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

(Zakład Epidemiologii i Walki z Rakiem,

Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach)

Dr n. med. Paweł Macek urodził się w 1966 r. w Radomiu. W 2006 roku uzyskał tytuł magistra po ukończeniu studiów na Akademii Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej (kierunek Wychowanie Fizyczne) oraz także w 2017 r. po studiach na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach gdzie kolejno studiował na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu (kierunek Zdrowie Publiczne). Ponadto w 2018 r. ukończył studia podyplomowe w zakresie Zarządzanie Podmiotami Lecznicznymi na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Wyższej Szkole Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach.

W 2011 r. pod kierunkiem dr hab. Elżbiety Starosławskiej w Instytucie Onkologii w Warszawie obronił rozprawę doktorską pt. „Wpływ cech budowy somatycznej na wielkość wtórnego obrzęku limfatycznego kończyny górnej u kobiet leczonych z powodu raka piersi” (recenzenci: prof. Andrzej Kułakowski i dr hab. Wirginia Cytowicz-Karpiłowska prof. AWF), uzyskując stopień naukowy doktora nauk medycznych w dziedzinie biologia medyczna.

Od 1999 roku do chwili obecnej pracuje w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach: w latach 1999-2014 jako młodszy asystent w Zakładzie

Rehabilitacji, a od 2014 na etacie starszego asystenta w Zakładzie Epidemiologii Walki z Rakiem. Od 2015 r. jest kierownikiem tego Zakładu.

Ponadto w latach 2012-2019 był zatrudniony w Wyższej Szkole Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach na etacie adiunkta, a od 2019 roku do chwili obecnej jest adiunktem w Instytucie Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

1. Ocena osiągnięcia naukowego

Tytuł: „Czynniki ryzyka chorób sercowo-naczyniowych, praktyczne zastosowanie pomiarów tkanki tłuszczowej w ocenie ryzyka zdrowotnego”

W skład osiągnięcia naukowego wchodzi cykl pięciu pełnotekstowych prac naukowych, których sumaryczny IF wynosi 16.189 a punktacja KBN/MNiSW – 580. Dotyczą one ważnego problemu praktycznej oceny czynników ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego.

Materiał badawczy stanowiły dane uczestników Polish-Norwegian Study (PONS) – stałych mieszkańców miasta Kielce i badania Zdrowe Kielce. Przeprowadzone w latach 2010-2011 we współpracy z polskimi i norweskimi naukowcami badanie PONS stanowiło wyjątkową okazję oceny głównych determinantów zdrowia oraz określenia przyczyn zachorowalności i umieralności w Polsce. Do udziału w badaniu zostali zaproszeni wszyscy mężczyźni i kobiety w wieku 45-64 lat (n=110.000), mieszkający w dwóch odrębnych geograficznie rejonach (Kielce miasto versus powiat kielecki).

W pierwszej publikacji określono rozpowszechnienie osobno nadciśnienia tętniczego krwi, dyslipidemii, cukrzycy oraz otyłości jak i analizowano w/w parametry we wzajemnych korelacjach w zależności od wieku. Stwierdzono częstsze występowanie badanych czynników ryzyka chorób układu krążenia u

osób w starszym wieku a różnica ta była bardziej wyraźna u kobiet niż u mężczyzn.

W drugiej pracy oceniono zmiany składu ciała związane z wiekiem oraz ich związek z BF% i BMI, w celu określenia stopnia otyłości. Wraz z wiekiem stwierdzono wzrost BF% u obu płci oraz redukcję FFM, zwłaszcza u mężczyzn. BMI nie było właściwą miarą otyłości u osób starszych, ponieważ nie uwzględnia zmian inwolucyjnych w zakresie komponentów masy ciała.

W trzeciej publikacji określono optymalne punkty odcięcia dla BF% wskazane do oceny ryzyka kardiometabolicznego w różnym wieku. Dowiedziono, że BF% ma istotny wpływ na występowanie badanych czynników ryzyka chorób sercowo-naczyniowych związanych z otyłością (nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, dyslipidemia).

W czwartej pracy przedstawiono optymalne punkty odcięcia dla antropometrycznych wskaźników otyłości ułatwiające ocenę ryzyka kardiometabolicznego w powiązaniu z wiekiem. Zaproponowane optymalne progi odcięcia dla wybranych wskaźników są przydatne, autorskie i niezwykle wartościowe w przewidywaniu tego ryzyka oraz potwierdzają znaczenie diagnostyczne i kliniczne BF%. Wskaźnik BMI miał natomiast najwyższą zdolność dyskryminacyjną u obu płci.

Piąte doniesienie dotyczy związków utraty masy ciała i predefiniowanych kryteriów klinicznej poprawy ciśnienia tętniczego krwi, lipidów i glikemii w zależności od wieku badanych. Okazało się, że nawet niewielka utrata masy ciała poprawia istotnie kliniczną kontrolę czynników ryzyka sercowo-naczyniowego u osób z nadwagą lub otyłością – obniża ciśnienie tętnicze krwi, poziom lipidów i glikemii na czczo.

Należy podkreślić, że prezentowany cykl publikacji dotyczy bardzo licznej grupy osób (spośród populacji 110.000 mieszkańców zrekrutowano ostatecznie 13.172 badanych z Kielc i powiatu kieleckiego) a protokół badania zawierał dużą ilość wartościowych danych.

Wchodzące w skład „osiągnięcia naukowego” prace są zwarte, napisane poprawnym stylistycznie językiem angielskim. Badania zostały prawidłowo i logicznie zaplanowane. Wyniki szczegółowo opracowane statystycznie pokrywają się z wyciągniętymi wnioskami i w pełni odpowiadają założeniom i celowi badań. Prace mają charakter nowatorski, posiadają dużą wartość poznawczą a także praktyczną, stanowią oryginalny i wartościowy dorobek Habilitanta. Ich Autor przedstawił się w nich jako doświadczony naukowiec, posiadający umiejętność poprawnego planowania i prowadzenia badań naukowych oraz obiektywnej i krytycznej oceny uzyskanych wyników.

2. Ocena aktywności naukowej

Całkowity dorobek naukowy Habilitanta obejmuje łącznie 40 wartościowych publikacji, których sumaryczny Impact Factor wynosi 55,008, a punktacja KBN/MNoSW 1,754, indeks Hirscha – 5, liczba cytowań wg Web of Science (sumaryczna) – 119. Ponadto przedstawił 35 doniesień zjazdowych prezentowanych na konferencjach zagranicznych oraz krajowych. Należy zwrócić uwagę, że prawie cały dorobek naukowy dr Macka powstał po uzyskaniu doktoratu (przed doktoratem opublikował 2 prace ocenione razem na 12 punktów KBN/MNiSW).

Tematyka prowadzonych przez Dr Macka badań jest zwarta i dotyczy głównie choroby nowotworowej i otyłości. Badania te były także przedmiotem wartościowej rozprawy doktorskiej obronionej w 2011 roku. Ponadto w swoich publikacjach oceniał trendy zachorowalności i umieralności na raka płuc oraz raka piersi w województwie świętokrzyskim. Jest redaktorem 2 monografii wieloautorskich i autorem kilku rozdziałów w książkach przedstawiających problem obciążenia populacji województwa świętokrzyskiego nowotworami złośliwymi.

Należy również podkreślić, że Dr Macek w latach 2015-2017 był koordynatorem merytorycznym w województwie świętokrzyskim międzynarodowego projektu ERA-NET TRANSCAN, którego liderem w Polsce był Państwowy Zakład Higieny w Warszawie.

Od 2016 roku do chwili obecnej jest kierownikiem projektu „wspomaganie systemu rejestracji nowotworów”, realizowanego przez Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach w ramach Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych.

Szczególne cenne i na czasie są publikacje dotyczące profilaktyki i epidemiologii chorych z rakiem płuc i piersi oraz zagadnień związanych z rehabilitacją kobiet po mastektomii.

3. Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Dr Macek był koordynatorem merytorycznym oraz konsultantem ds. zdrowia publicznego w 3 projektach realizowanych w Świętokrzyskim Centrum Onkologii a współfinansowanych przez Unię Europejską, dotyczących profilaktyki raka szyjki macicy, szczepień dla chorych onkologicznie oraz zapobiegania ciężkim zapaleniom płuc u tych osób.

Jest także członkiem 3 zespołów badawczych realizujących projekty finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczące rehabilitacji kobiet leczonych z powodu raka piersi, przeprowadzanie procesu walidacji skal FES-1 oraz wartościowania zdrowia i zachowania zdrowotnego młodych dorosłych mieszkańców województwa świętokrzyskiego.

Warto także podkreślić, że od 2016 r. jest kierownikiem projektu pt.: „Wspomaganie rejestracji nowotworów” realizowanego przez Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach w ramach Narodowego Programu Zwalczania

Chorób Nowotworowych. W zakresie tego programu jest również współautorem 6 opracowań wykonanych na zamówienie Ministerstwa Zdrowia.

Ponadto uczestnicząc w projekcie „Okno na świat – zintegrowany program UJK w Kielcach na rzecz rozwoju regionu świętokrzyskiego” opracował program oraz przygotował i prowadził zajęcia z przedmiotu „Podstawy epidemiologii” dla kierunku Zdrowie Publiczne Collegium Medicum. Był promotorem pomocniczym w dwóch przewodach doktorskich (Ewa Błaszczewicz, Małgorzata Terek-Derszniak).

Od 2019 roku jest redaktorem działu „Choroby cywilizacyjne” w czasopiśmie Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu, wydawanym przez Instytut Medycyny Wsi w Lublinie. Jest recenzentem prac publikowanych w renomowanych czasopismach z IF, między innymi Journal of Clinical Medicine, Nutrients, czy BMJ Open.

Od 2016 roku jest członkiem zarządu oddziału świętokrzyskiego Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. Był członkiem komitetów organizacyjnych dwóch konferencji (XII Konferencja „Człowiek – Zdrowie – Środowisko” w 2015 r. w Kielcach oraz II Konferencja „Ewidencja świadczeń zdrowotnych podstawą bezpieczeństwa prawno-finansowego placówki medycznej” w 2017 r. w Kielcach).

Podsumowując całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego oraz „osiągnięcia naukowego” Dr n. med. Pawła Macka pragnę stwierdzić, że odznacza się On dużą dociekliwością naukową, posiada ważną umiejętność wyszukiwania i oceny aktualnych problemów badawczych, a w ich rozwiązywaniu wykazała się rzetelnością oraz wysoką fachowością. Jest zatem dobrze przygotowany do samodzielnej pracy naukowej. Na tej podstawie pozwalam sobie przedstawić wniosek Komisji Habilitacyjnej Rady Naukowej Instytutu Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Jana

Kochanowskiego w Kielcach oraz Radzie Doskonałości Naukowej o dopuszczenie Dr Pawła Macka do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

Lublin, dn. 28.02.2022 r.